

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 27-01-2025

Αρ. πρωτ.: 22963

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2681/14-1-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Αικ. Σπυριδάκη** και **Εμμ. Χνάρης**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την Απόφαση 82/72/ΕΟΚ του Συμβουλίου, υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση η διεθνής σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (γνωστή ως Σύμβαση της Βέρνης). Παράλληλα, με την Απόφαση 93/626/ΕΟΚ, εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση η Διεθνής Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλομορφία του ΟΗΕ που υπεγράφη στο Ρίο ντε Τζανέιρο, τον Ιούνιο του 1992, και επιβεβαιώνει τη δέσμευση των χωρών της ΕΕ για λήψη μέτρων, με βασικό στόχο τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας. Κοινή συνισταμένη των ανωτέρω συμβάσεων είναι η ανάληψη δεσμεύσεων από τα συμβαλλόμενα μέλη για λήψη ενδεδειγμένων μέτρων, με στόχο τη διασφάλιση της διατήρησης των οικοτόπων ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα, ως συμβαλλόμενο μέλος, αλλά και ως κράτος μέλος της ΕΕ, λαμβάνει διαχρονικά μέτρα και εφαρμόζει πολιτικές, οι οποίες, μεταξύ άλλων, έχουν ως στόχο τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της εισαγωγής και εξάπλωσης ξένων ειδών στη βιοποικιλότητα των υδάτων της Ένωσης. Για τη χώρα μας ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ξένα είδη που μπορούν να καταστούν χωροκατακτητικά (χαρακτηριστικό το παράδειγμα του Λαγοκέφαλου), με σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, αλλά και με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Τα χωροκατακτητικά ξένα είδη (ΧΞΕ) αποτελούν μία από τις βασικές απειλές για τη βιοποικιλότητα, ιδίως σε γεωγραφικώς απομονωμένα και κλειστά οικοσυστήματα. Επιπλέον, η απειλή που συνιστούν τα ΧΞΕ για τη βιοποικιλότητα και τα τοπικά οικοσυστήματα, έχει σοβαρές επιπτώσεις στους πληθυσμούς ιθαγενών ειδών, στη δομή και λειτουργία των οικοσυστημάτων μέσω μεταβολής του οικοτόπου, στη θήρευση, στον ανταγωνισμό ή ακόμη και στη μετάδοση ασθενειών και παρασίτων.

Το φαινόμενο της ραγδαίας εξάπλωσης του Λαγοκέφαλου στα ελληνικά ύδατα οφείλεται κυρίως στην κλιματική αλλαγή και στην άνοδο της μέσης θερμοκρασίας της θάλασσας. Το πρόβλημα εξάπλωσης του εν λόγω είδους δεν αφορά μόνο τη χώρα μας, αλλά και όλες τις χώρες της Μεσογείου και, κυρίως, τις δύο χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Για τον λόγο αυτόν, το πρόβλημα αυτό εξετάζεται και σε περιφερειακό επίπεδο από την Ε.Ε. και από Περιφερειακές Οργανώσεις (Γενική Επιτροπή για την Αλιεία στη Μεσόγειο- GFCM) και αποτελεί στόχο του

MedFish4Ever, αλλά και του Action Plan της GFCM, με σκοπό τη δυνατότητα συμπλήρωσης της υφιστάμενης γνώσης και τη συλλογή νέων δεδομένων για τον περιορισμό των επιπτώσεων των θαλάσσιων εισβολικών ειδών.

Σε εκτέλεση των προαναφερθεισών Διεθνών Συμβάσεων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν εκδοθεί Οδηγίες του Συμβουλίου και Κανονισμοί, που έχουν ως στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπονται μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εξάπλωση των εισβολικών ειδών.

Μεταξύ αυτών των μέτρων, έχουν θεσπιστεί:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης ΧΞΕ.
- Ο Εκτελεστικός Κανονισμός(ΕΕ) αριθ. 2016/1141, για την έκδοση ενωσιακού καταλόγου ΧΞΕ, με κριτήριο τα είδη που επιφέρουν τις πλέον σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις.
- Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1263, για την επικαιροποίηση του καταλόγου των ΧΞΕ.
- Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2019/1262 της Επιτροπής, για την τροποποίηση του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/1141, όσον αφορά στην επικαιροποίηση του ενωσιακού καταλόγου ΧΞΕ.

Παράλληλα, τέθηκαν οι βάσεις, καθώς και τα θεσμικά μέτρα, για την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιδράσεων στο περιβάλλον.

Σε εθνικό επίπεδο, για την εφαρμογή των ανωτέρω Κανονισμών, δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, άπτεται θεμάτων που αφορούν στην προστασία της βιοποικιλότητας και στη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, επισπεύδουσες αρχές είναι υπηρεσίες και φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), και, όπου απαιτείται, συμπράττουν και άλλα Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ).

Στο πλαίσιο αυτό, για την εφαρμογή του προαναφερόμενου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΔ/115162/3055/2-12-2021 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων –Περιβάλλοντος και Ενέργειας -Εσωτερικών – Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, με θέμα «*Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2014 “για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών”*» (Β'5697/7-12-2021), με σκοπό την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της εισαγωγής και εξάπλωσης, είτε εκούσιας είτε ακούσιας, ΧΞΕ στη βιοποικιλότητα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την εν λόγω ΚΥΑ, ορίστηκε, ως αρμόδια Κεντρική Συντονιστική Αρχή, η Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει και την αρμοδιότητα να προετοιμάζει δράσεις που ενδεικτικά αφορούν:

- στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για τις διαδρομές των ΧΞΕ,
- στον έλεγχο της εξάπλωσης και της εισαγωγής εισβολικών ειδών,
- στην εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων για τα ΧΞΕ,
- στην αποκατάσταση οικοσυστημάτων από υποβάθμιση, ζημιές ή καταστροφές λόγω των ΧΞΕ και
- στη σύνταξη και τήρηση του εθνικού καταλόγου ΧΞΕ.

Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔ ΦΠΒ/68189/2413/22-6-2023 ΥΑ με θέμα «*Σχέδιο δράσης για τις διαδρομές εισαγωγής των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών στην Ελλάδα*» (Β'4144/23-6-2023), περί έγκρισης Σχεδίου Δράσης (ΣΔ) για τη διαδρομή εισαγωγής των ΧΞΕ στην

Ελλάδα για τα έτη 2023-2029. Ο σκοπός του ΣΔ είναι η αντιμετώπιση της ακούσιας εισαγωγής και εξάπλωσης, μέσω των τριών διαδρομών εισαγωγής προτεραιότητας, των ΧΞΕ ενδιαφέροντος στην επικράτεια της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των χωρικών θαλάσσιων υδάτων.

Πρόσφατα, παραλήφθηκε από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) του ΥΠΕΝ μελέτη του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. (Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών), με αντικείμενο την κατάρτιση Σχεδίου Δράσης διαχείρισης του πληθυσμού του Λαγοκέφαλου. Στην εν λόγω σύμβαση προβλέπονται προτάσεις και μέτρα διαχείρισης, ανάλυση κόστους-οφέλους, πρόγραμμα παρακολούθησης των μέτρων, αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης κ.λπ. Η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ αναμένει με ενδιαφέρον τις προτάσεις και τη συνεργασία με την προαναφερόμενη Κεντρική Συντονιστική Αρχή και, προς τούτο, έχει αποστείλει το υπ' αριθμ. 396609/16-12-2024 έγγραφό της προς την ως άνω αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΝ.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, από τις Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ), κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, χρηματοδοτήθηκαν οι παρακάτω στοχευμένες δράσεις, με σκοπό τη διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας, την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοτόπων κ.λπ.

ΔΡΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΡΟ 6.1.16 άρθρα 39 & 44 παρ. 1 (γ)	Εναλλακτικός τρόπος αξιοποίησης των αλλόχθονων ιχθύων του γένους <i>Lagocephalus</i> . Παραγωγή ιχθυάλευρου για χρήση στη διατροφή μεσογειακών εκτρεφόμενων ειδών θαλασσοκαλλιέργεια. (LAGOMEAL)	388.675 €
ΜΕΤΡΟ 6.1.18 (άρθρο 40 παρ. 1 σημ. θ)	Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών λαγοκέφαλου (<i>Lagocephalus sceleratus</i>) και λεοντόψαρου (<i>Pterois</i> sp.) στις ελληνικές θάλασσες (LIONHARE).	417.599 €
	Σχεδιασμός και πιλοτική εφαρμογή μεθόδων εμπορικής αξιοποίησης των χωροκατακτητικών ξένων ειδών με στόχο την συμβολή στον έλεγχο του πληθυσμού τους.	551.633 €

Για την οικονομική στήριξη των αλιέων και την αποζημίωση λόγω ζημιών και απώλειας παραγωγής, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027, που υλοποιείται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1139 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) και, πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 1.6 (Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων) της Προτεραιότητας 1 (Πρωώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων), προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα υλοποίησης δράσεων για την εφαρμογή λύσεων διαχείρισης ΧΞΕ.

Σε περίπτωση που αποφασιστεί η υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του Λαγοκέφαλου, θα διερευνηθεί η δυνατότητα υλοποίησης κάποιων εξ' αυτών, δεδομένου ότι οι πόροι του ΠΑΛΥΘ είναι περιορισμένοι.

Τη δεδομένη χρονική στιγμή, η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ:

- συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ 2021-2027) του ΥΠΑΑΤ, καθώς και με τα περιφερειακά Τμήματα

Αλιείας της χώρας, για τη δρομολόγηση του εφαρμοστικού πλαισίου της χρηματοδότησης δράσεων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του Λαγοκέφαλου κυρίως στις παράκτιες περιοχές της Κρήτης, Ν. Αιγαίου και Πελοποννήσου. Οι δράσεις προσανατολίζονται στην άσκηση στοχευμένης αλιευτικής πίεσης στον πληθυσμό του είδους από τον παράκτιο επαγγελματικό στόλο, κατ' αναλογία με το Σχέδιο Χορηγιών που εφαρμόζεται στην Κύπρο. Προϋπόθεση για την ενεργοποίηση αυτών, είναι η προετοιμασία των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών για την εξειδίκευση, τα κριτήρια επιλογής πράξεων, τη μεθοδολογία υπολογισμού του ύψους αποζημίωσης, καθώς και την έκδοση του σχετικού θεσμικού πλαισίου για τις διαδικασίες, τους όρους και τα όργανα που θα εμπλέκονται στην υλοποίηση και τον έλεγχο των εν λόγω δράσεων.

- βρίσκεται σε στενή επικοινωνία με την Περιφέρεια Κρήτης, η οποία, με πρωτοβουλία των Τμημάτων Αλιείας, έχει δημιουργήσει Συμβούλιο Αλιείας με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (αλιέων, Λιμενικών Ταμείων, ΓΕΩΤΕΕ, λιμενικό Σώμα, Υπηρεσιών Αλιείας) για την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικών με τη διαχείριση των συγκεκριμένων δράσεων.

- βρίσκεται στη διαδικασία επεξεργασίας συγκεκριμένων ζητημάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, στη διερεύνηση των αδειοδοτημένων θαλάμων αποτέφρωσης που θα διατεθούν για την καταστροφή των ατόμων του Λαγοκέφαλου, τη χρηματοδότηση ψυκτικών θαλάμων σε λιμένες εκφόρτωσης και τη χορήγηση στους αλιείς εξειδικευμένων αλιευτικών εργαλείων για τη στόχευση του Λαγοκέφαλου που έχουν σχεδιαστεί από το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών Λαγοκέφαλου (*Lagocephalus sceleratus*) και Λεοντόψαρου (*Pterois* sp.) στις ελληνικές θάλασσες».

- εξετάζει το ενδεχόμενο της εφαρμογής περιφερειακών δράσεων στις παράκτιες περιοχές, προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες και την ένταση του προβλήματος ανά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την εκτεταμένη διασπορά - εξάπλωση του Λαγοκέφαλου από το Ιόνιο μέχρι το Αιγαίο και το Λιβυκό Πέλαγος.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Κύπρος έχει μικρότερη ακτογραμμή, λιγότερες και διαφορετικού τύπου αλιευτικές κοινότητες σε σχέση με τη χώρα μας, γεγονός που διευκολύνει συγκριτικά τον συντονισμό και την εφαρμογή των μέτρων οικονομικής ενίσχυσης για τον περιορισμό της εξάπλωσης του Λαγοκέφαλου.

Για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 2681/14-1-2025 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ (Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός-ΔΗΜΗΤΡΑ), σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 2055/17-1-2025 σχετικό έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά η εν λόγω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2055/17-1-2025 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Αικ. Σπυριδάκη
3. Βουλευτή κ. Εμμ. Χνάρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού